SÄRSKILT UTTALANDE
16-03-2023

KRN 2023-0042

Kristdemokraterna

Klimat och Regionutvecklingsnämnden
Ärende 8

Yttrande över betänkandet Ett stärkt skydd för civilbefolkningen vid höjd beredskap

Vi delar i allt väsentligt de påpekanden och kommentarer som framgår i regionledningskontorets förslag till beslut. Vi vill dock särskilt framhålla vikten av att Region Stockholm ("Stockholms län") är den av Sveriges regioner med störst befolkning samt dessutom den del av landet som samlat kan antas vara särskilt utsatt vid ett möjligt väpnat angrepp. Den stora befolkningen i många delar av länet tätt boende. Att tillvarata, renovera och modernisera de skyddsrum som sedan tidigare finns är särskilt viktigt här. Ett statligt regelverk och ekonomiskt ersättningssystem för att så långt möjligt kunna göra detta är väsentligt. Inte minst vad avser att så långt möjligt kunna återta under den senaste dryga 20-årsperioden avvecklade skyddsrum. Och på nytt göra även dessa lokaler formellt till skyddsrum både formellt och praktiskt.

I perspektivet av nybyggnation och befolkningsökning under de senaste decennierna, när nya skyddsrum i princip inte byggts, är dock systemuppbyggnaden för och tillskapandet av "skyddade utrymmen" särskilt viktigt i Stockholmsregionen. Där har inte minst vårt stora tunnelbanesystem, som dessutom är under pågående utbyggnad, en viktig roll att fylla. Både regelverk och (möjligen framförallt) statligt ekonomiskt stöd behövs för att regionen ska kunna ta de merkostnader som det kommer att bli för rätt ha förberett regionens tunnelbanas utrymmen för att kunna fungera som skyddade utrymmen. Detsamma gäller även en nulägesanpassning av skyddsrum och skyddade utrymmen i Regionens övriga verksamheter. Primärt förstås sjukhusen, men det finns även andra exempel.

Överhuvudtaget behövs, precis som framgår av regionledningskontorets svar, förtydliganden kring vad det innebär för regionen (och för kommuner och andra lokala myndighetsaktörer, med flera) med införandet av en statlig beredskapsorganisation för räddningstjänst. I begreppet räddningstjänst kan innefattas både regionala, kommunala och statliga verksamheter. Verksamheter som dessutom vid höjd beredskap ska förutsättas tillföras extra pliktplacerad personal på olika sätt. Bland annat för att sköta just skyddsrum och skyddade utrymmen.

Samlat är det, även där som regionledningskontoret påpekar, viktigt att behovet av befolkningsskydd blir en prioriterad del av den regionala utvecklingsplanen och det löpande regionala planeringsarbetet. Inte minst avseende att "stärkt skydd för civilbefolkningen vid höjd beredskap" rymmer mer än enbart den viktiga frågan avseende välfungerande skyddsrum och skyddade utrymmen. Frågor kring exempelvis system och ställningstaganden till evakueringar, både inom länet och till övriga landet, behöver hanteras. Precis som utbildning av både ordinarie

personal inom exempelvis regionen och pliktplacerad personal som ska hantera just befolkningsskydd. I det sistnämnda kan sannolikt de frivilliga försvarsorganisationerna spela en avgörande och effektiv roll.

Maria Fälth (KD)
Fredrik Wallén (KD), ersättaryttrande